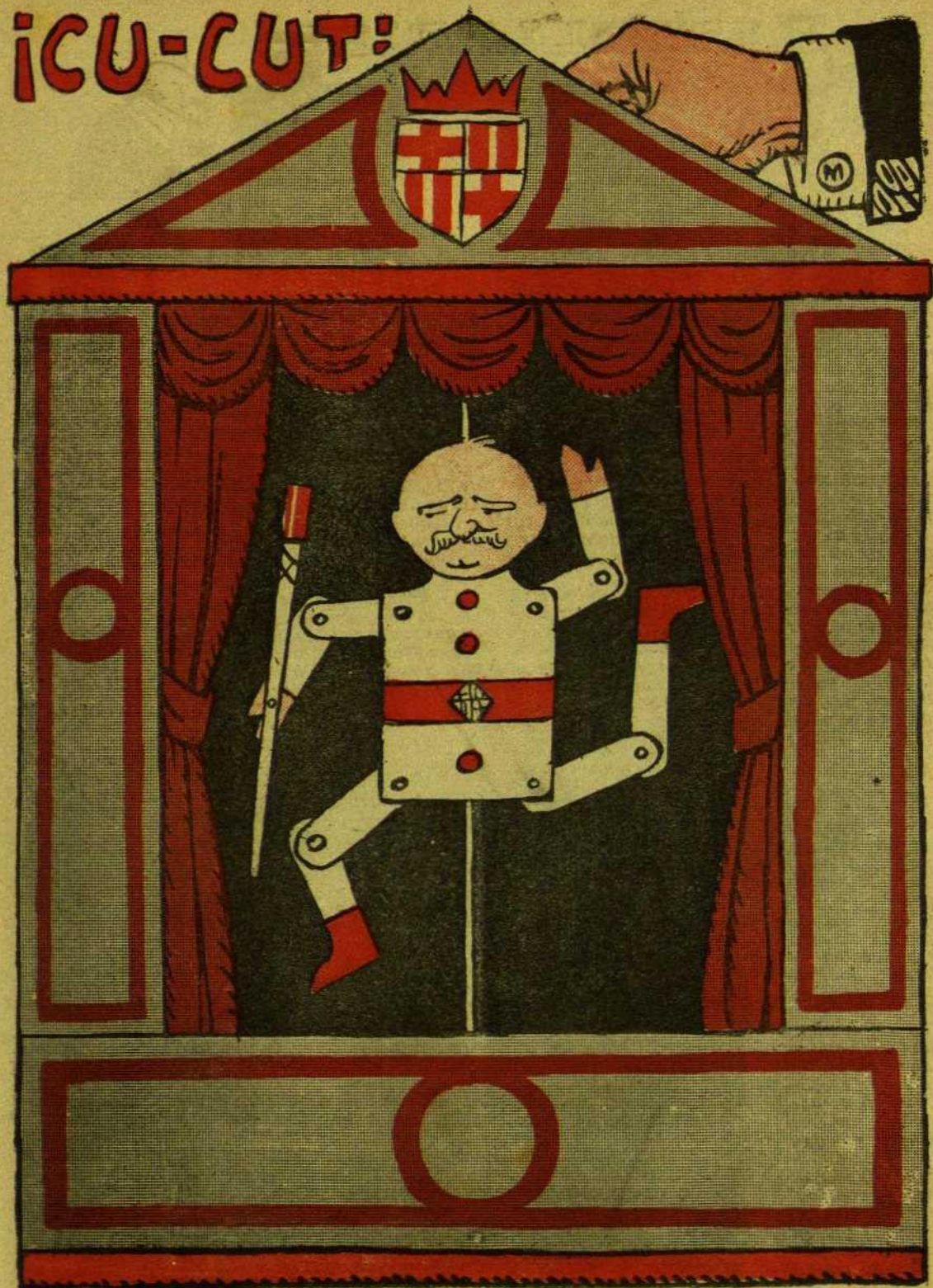
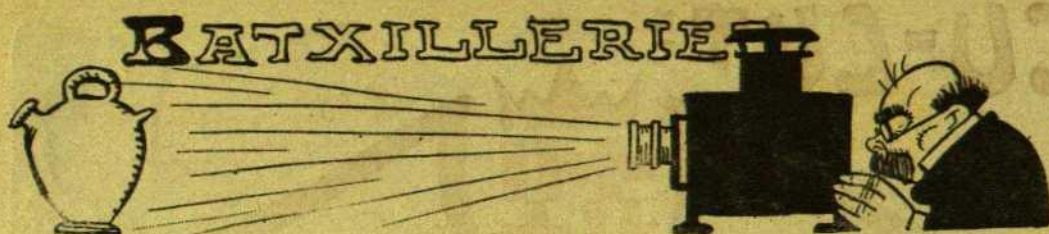

¡CU-CUT!

LES TITELLADES DEN COLLASO

—Tornemhi, Ignocencia, que ho mana'l papà

La multiplicació de les ànimes

Fins ara tots els homes havíem cregut que si alguna cosa hi havia equitativa en aquest món, era la distribució de les ànimes, de les que'n ne tocava una per barba, o sigui per còs.

Si algú discrepava d'això era per carta de menys, com els materialistes, que negaven que'n tinguéssim cap, o els que opinaven, no sens fonament de rahó, que hi havia molta gent que la tenia de canti.

Ab tot, per lo vist, no hi ha criteri ni teoria que sigui immutable y que s'escapi a les eternes lleys de la evolució, com n'es bon testimoni el fet de que un eminent psicòlech anglès acaba de descobrir que la unitat del psiquis es un conte bo pera entretenir als estudiants de Batxillerat, però que no té cap valor de realitat.

Segons aquest sabí, no es una invariablement, sino que poden ser varies les ànimes d'un individu, ab la particularitat de que totes hi actuen simultaniament.

Funda el psicòlech del cas la seva opinió en el fet de que dintre de molts homes hi conviuen, en íntima relació, els elements del bé y del mal, del seny y de la bogeria, de la virtut y del vici.

Aixís, se sol veure que hi ha gent entenimentada en moltes coses y que, no obstant, tenen la debilitat de creure en la Esquerra; d'altres que son incapassos de retenir un cèntim de ningú, y que, no obstant, roben un temps preciós al pròxim, donantli cada llauna que no hi ha modus, y fins se diu d'un escriptor eminent que quan trona resa el Trisagi, y quan està serè escriu Deu ab minúscula.

Aquels contrasentits tan contrasentits ¿poden ser manifestacions d'una sola entitat espiritual?

El psicòlech anglès diu que no, assegurant que ca-

da una d'aquestes diverses actuacions en un sol individu deuen atribuirse a una ànima diferentia.

Aixís, per exemple: un té ganes de comprar un dècim de la Rifa: es una inspiració, sens cap mena de dubte, de l'ànima tonta; però's repensa y resol que, fet y fet, lo millor serà un que ja'n tinch que dos que'n puch tenir: es un bon concell suggerit per l'ànima prudenta; lo qual no significa que aquesta sempre triomfi, sinó que, pel contrari, sovintaja forsa el cas de que prosperin les inspiracions de l'ànima perversa o alxalabrada.

Si realment el psicòlech té rahó, no'ls dich res de la marimorena que se'n deu armar per dintre als que tinguem un parell o tres d'ànimes malavingudes, y lo curiós que ha de ser, després de la mort, el cas de tenirne una al Cel, altra al Purgatori y una tercera al Infern, del que Deu ens en deslliuri.

¿Veuen? Ara mateix jo estava temptat de seguir aquestes disquisicions sobre aquest assumpte, que tan poch té d'interessant, però l'ànima que m'aguantava - me refereixo a la bona - me diu que no'ls amohini més ab la meua xerrameca, y seguint els seus dictats, faig punt y callo.

UN BATXILLER

LES ULTIMES PARAULES D'UN CONDEMNAT A MORT

—Moro tranquil: he complert ab la dita: roda el Born y torna al forn.

LLISTA DE LA BOGADERA

MALS auguris pera l'any nou, ja que acabem l'actual ab un veritable conflicte: el de la puja de la fusta.

Quedi pels versats en assumptes financers l'escatir el per què del encariment d'un article que, com l'esmentat, si no es de primera necessitat, es, indubtablement, de primera conveniència; gestioni qui pugui y degui el remey pera que ls taulons rebaixin les pretensions actuals; a nosaltres lo que ns interessa es constatar el fet, y el fet incontrovertible, real y espaventable es que, en el dia de la data, un cabiró de fusta blanca porta camí de valer tant com un llengot de plata.

¿Ahoñt anem a parar? Velshiaquí la pregunta que, ab l'astorament correlatiu a la gravetat del cas, ens fem la majoria dels ciutadans davant d'aquest encariment inesperat de la fusta, perque, la veritat sigui dita, senyors: fins ara havíem tingut de témer, atès l'encariment de la farina no poder posar pa a taula, però lo que es no poder posar taula al pa, això sí que no ns ho havíem maliciat may.

Y no obstant, la brutalitat dels fets ha vingut a evidenciarnos que estem en un país en que tot es possible tractantse de pujar, y ahoñt se farà aviat impossible la vida sino la fem encaballats en aeroplans, atès lo elevat que està tot.

Als que no estàn avesats a profundisar les coses y no més atenen a lo superficial y extern dels aconteixements, tal vegada els semblarà exagerada la meua alarma per la puja de la fusta, però els tals estàn en un error *craso y supino*, que deya un catedràtic meu, si creuen que'l conflicte creat no té tota la importància que desde ls primers moments va creure procedent donarli un servidor de vostès.

Per de prompte hem de tenir present que som al hivern, y que, donats els preus a que's cotisa, en l'actualitat, la fusta, comensarà per sernos impossible, a tots quants no tinguem la fortuna d'un Comilles, encendre l'escalfa-panxes, ni sisquera clavar una pallissa a qui tracti d'emparnos massa. Atès lo que val la llenya, ¡qualsevol es prou boig pera cremarla, o carregarla a les costelles del pròxim, per molt que ns hi pressin les circumstancies!

Ja en l'actualitat s'han desvirtuat tant les proporcions del valor de certes materies, que si, per exemple, aquestes festes vostès tracten de fer un obsequi a un amic enviantli una caixa de turrons, se trobaràn ab que lo més car dels turrons es la caixa, constituint un dispendi que poques butxaques se podràn permetre.

Nada: que la fusta, contra'l pensar y creure de tothom, està destinada a esdevenir article de luxe, material preciós que un se mirará ab el mateix respecte que l'or, o mica menys.

Fins ara gastar coberts de plata per tot dia donava cert tò y feya ben pensar respecte a la posi-

ció social del individu o familia que's podia donar semblant gust; en lo successiu, no: el summum de la opulència estarà representada per una taula parada ab coberts de boix o de freixa; les culleretes de Montserrat s'elevant a la categoria de verdaers *bijoux*, que seràn tinguts en extraordinari apreci.

—Aquell senyor que passa per allà es fuster— se dirá ab certa admiració, de la propia manera que ara's diu:—Per allí passa el gerent del Banc de Barcelona, o el director del Crèdit Lyonnais.—Un obrador de fer banchs de canti, arreplegadors d'escombreries y picadors de rentar roba, caldrà que sigui custodiat y assegurat com les propies arqueríes, perque constituirá una temptació continua y gairebé irresistible pera ls amichs de lo d'altri.

Y ja que d'això parlem: es excusada, per ara, si les coses no cambien, la vigilància que's fa al entorn dels monuments, pera prevenir que s'enduguin el dit de Colón, el nas den Prim o les patilles den Rius y Taulet; avuy per avuy això ha deixat d'excitar la cobdícia dels *mossegues*; en cambi, caldrà que ls voluntaris supervivents de la primera guerra d'Àfrica, que a n'aquell emplen's destinen, se'ls ocupi en vetllar per la seguretat del arbrat públich, que perilla ser, el millor dia, objecte d'una *tala* que deixi a n'en Tobella sense res que fer.

Els busca-rahons y els agresius de mena eren els únichs que, en la actualitat, solien donar, de tant en tant, l'espectacle d'apallissarse pel carrer, però en lo successiu aquest serà acte propi de dilapidadors fatxenders y presumits, que en el fet de clavar-se llenya davant del públich voldràn lluir la llur opulència.

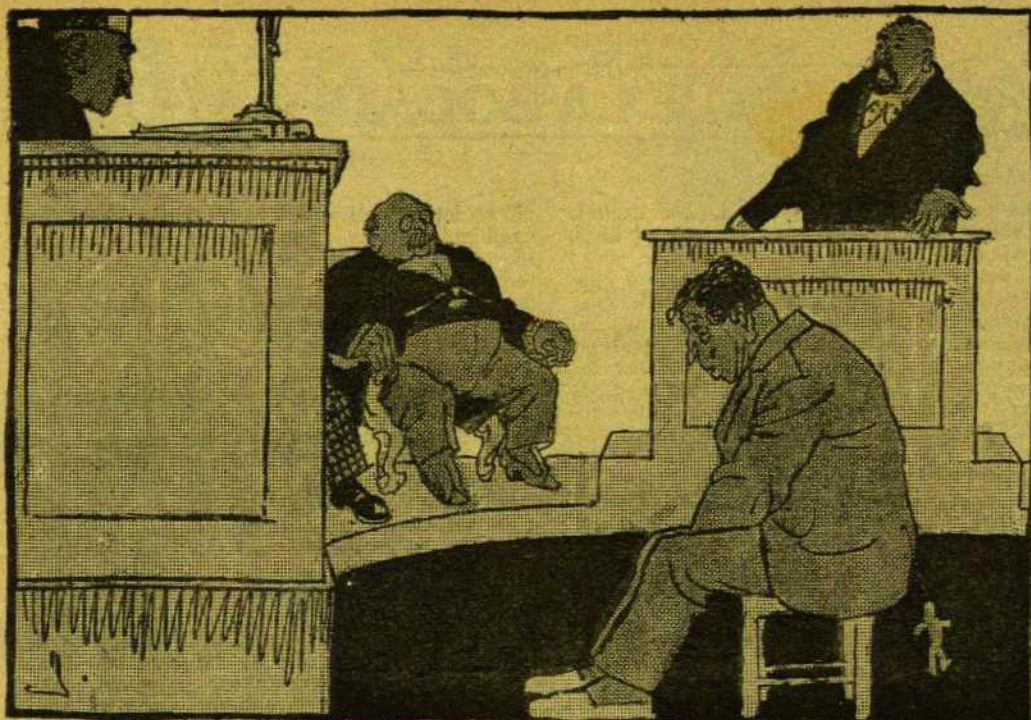
Ja solia passar ara, y ben sovint, que en les nostres exposicions de pintura solia valer més el march que'l quadre; aixís es que excuso dirlos què es lo que passarà ara si el march es de fusta, com se suposa. Ja cal, si es que ls pintors volen vendre, que sols se dediquin a miniatures que exigeixin la més mínima expressió d'enquadrament.

S'ha ponderat el poder de les Illes Britàniques. les belleses de les Balears (y no parlo per l'Alo-mar), les riqueses de Cuba; però, desenganyinse: cap de les illes hagudes y per haver, descobertes o per descobrir, pot temptar avuy l'ambició de les potencies com la Illa de Madera, qual territori, si es veritat que sigui de la naturalesa del material de construcció que li dona nom, se deu pagar a mil duros el peu, pel cap baix.

En una paraula, senyors: aquest encariment exorbitant de la fusta es tant temptador, que ja he fet posar a la sala, penjada a la paret, la post de planxar en calitat de pessa de respecte, y que deixo la ploma, perque penso que'l mànech es de fusta y no vuy exposarlo a un desgastament que'm podria representar la perdua d'un remat de pessetes.

LLEIXIU

UN INOCENT

—... Finalmente, señores jurados: ¿queréis una prueba convincente, indestructible, inalienable é incompatible de la inocencia de mi defendido? ¿La queréis? ¿Sí? Pues bien, mirad: mientras venía al juicio le han puesto la *lufa*.

ANY NOU...

Vaja, buenas, noucents-nou;
¡mira que n'has fet de grosses!
Ens has tornat a n'els temps
coneguts per la *gloriosa*
ab tot el ròssech marcit
de cipayos y tanoques
ultramontans, nacionals,
barricades y altres coses
d'un lèxich desenterrat
y ressucitat p' *El Poble*.
¿Y d'això'n diuen un any?
Jo'n diria un poca-solta
d'esperit retardatari
per no dir una altra cosa.
¿Què'n treyem, donchs, de cantar
les excelencies y glories
del esperit sigle vint
si tornem a n'el catorze?
¿Què'n treu en *Xenlus* de fer
diàriament una *glosa*
exalsant l'any mil noucents
ab perseverancia heroica?
¿Què'n treu el gran Alomar
d'escarrassar-se ab la ploma
y d'arrostrar els perills
de venir desde Mallorca
per dir a qui'l vol sentir
coses que ell entén de sobres
y que a mi m'agraden tant,
encar que ignoro l'idioma?

¿Què'n treu d'anà a escorcollar
la cristiana ortodoxia
y discut evangelistes
proclamant un altre dogma
que suprimeix les majúscules
per trobarles massa grosses?
¿Què'n treu en Valentí y Camp,
el simpàtic catastròfich,
d'imità al senyor Darwin,
a Spencer, a Marx y a Comte,
si el poble l'ha d'escoltar
com aquell qui sentís ploure,
posant-se a imità a en Topete,
a en Serrano y demés homes
que estàn, pobres, més passats
que'l mateix Girona pobre?

Y ara tu veste amohinant
en mirar pel bé del poble,
avensant cap al progrés,
adoptant idees noves,
estudiant esperanto
y construhint aeròdroms,
menjant verdura a tot drap,
que es la condició que imposa
el ser vegetarià,
y no menjar may carn-d'olla.
Però ¡sort que'ls anys se'n van
y cada Janè's renoven!
Aquí ja vé'l noucents-dèu,
més aixérit que un panoli
y ab uns ulls entremaliats
que seyalen vida nova.

Y com que tinch demostrat
y he donat ja moltes proves
de que soch bastant expert
en qüestió de fer pronòstichs,
puch avensarne aquí uns quants
pera l'any que demà s'obre.
¡Oh! jo crech que anirem be
perque la xifra es rodona;
y ja veuràn com aviat
mudaràn totes les coses:
Aixís com ara hi ha rics,
enguany hi haurà rics y pobres;
els tranvies aniràn
al damunt de quatre rodes,
ben al revés dels senyors
del il·lustre Consistori,
que, aquests, ja ho puch ben predir:
no podràn anar ni ab ròdes.
Els lloguers s'encariràn,
lo qual serà bó pels pobres,
perque quan vingui l'istiu,
si l'amo'l lloguer no cobra,
corrents els desauciarà,
y, es clar: *aniràn a fora*.

Ademés, milloraran
les materies *nodrídoras*:
la carn, si la paguèu be,
serà tendre com la roca,
morta del mes anterior
per estar segurs que es morta,
ab la ventatja, ademés,
de que, pel preu que la donen

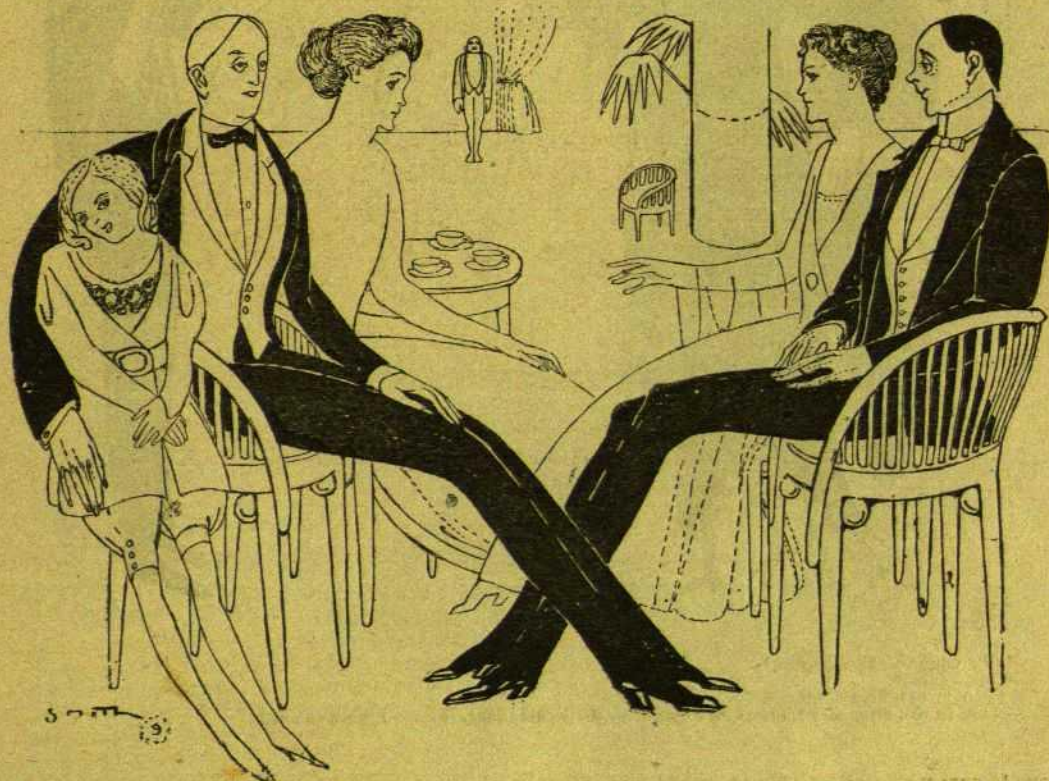
s'hi compren la nievelina
y l'essència de creosota.
En el pa hi posaràn guix,
que no alimenta, prò dona
una ventatja en el pes
d'un kilo, al menys, per arroba.
Si temen que'ls fassi mal
pensin que si el guix hi sobra,
en cambi'ls faltará pes:
vaya una cosa por otra.
Ademés, el guix es bo
pels desarreglos d'estómach:

ab such gàstrich barrejat
fa un morter que ni un manobre;
de manera que'ls resulta
com si a dintre'ls fessin obres
y arreglen el desarreglo
sense gastos supletoris.
D'altres mellores hi haurà,
però ara'l temps no'm sobra
y s'hauràn d'accontentar
ab aquestes poques... soltes.

¡Benvingut donchs, nou cents-den,

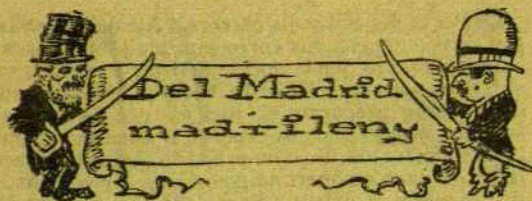
que tais ventatges ens portes!
Jo't saludo ab efusió,
com s'estila entre persones.
Y ara mira d'estar quiet
que no estem per xirinoles;
sigues entenimentat
com va sè'l teu pare... a estones,
y, sobretot, tracta be
als meus lectors y lectores,
o sinó'ns veurem les cares
y't plantaré alguna morma.

FLAVIUS

—¿Què't portaràn els Reys?

—Oh, res, perquè he sentit a dir al papà que quan en Moret es al poder, els Reys no venen may.

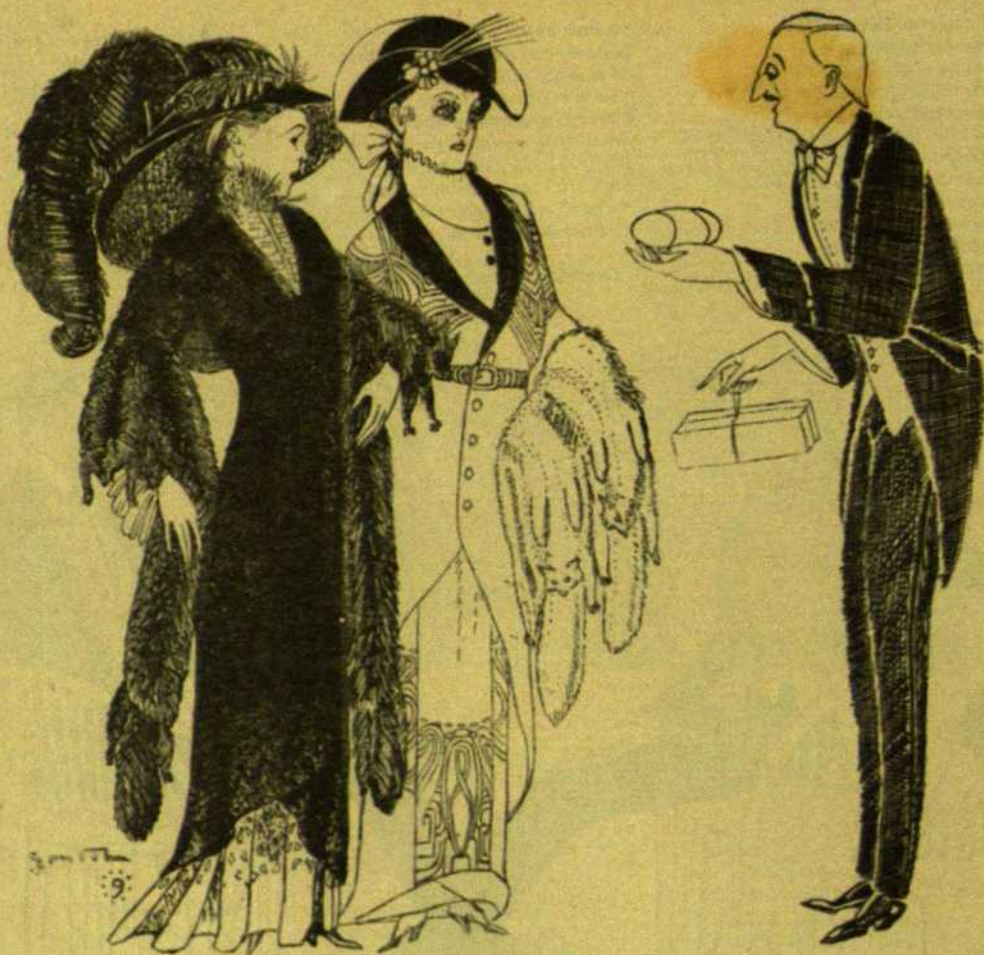

«El gordo»

«¡Mañana sale! ¡Mañana sale!» Es la pesadilla de la nit del 21 de Desembre. «Señorito, es un quince mil; ¡que le va á tocar!» Per tot arrèu la mateixa cansó: a les portes dels cafès, cines, en plasses y carrers, desde dintre casa vostra, desde'l llit... y al últim un hom acaba per pendre part en aquell nervosisme, en aquella ansia general pel Gordo.

Mentrestant la cua de la Casa de la Moneda va creixent. A la matinada del dia 21 un home d'uns trenta anys pujava per Recoletos cap a la plassa de Colón; queya una pluja menuda que's glassava a sobre la roba, y l'home, tot decidit, feya la seva via. ¿Hont deù anar? Al ser davant de la reixa de la Casa de la Moneda, s'atura, y s'assèu al costat del guardarrodos; era'l primer de la cua; trenta hores després devia comensar el sorteig; aquell ciutadà ja l'esperava. Encara no havia sortit el sol, un altre ciutadà s'acostà al primer. «Tú: ¿qué haces aquí?» li diu. «¡Pus mira, cola!» «¡M'has tomao la delantera!» Y els dos coleros se posen a conferenciar sobre la cotisació dels llochs a la cua: «Por menos de cinco mosquitos no me muevo de aquí, fa'l primer. «Pide más, no seas pelma; ya pienso pedirlos yo los cinco duros para ceder el segundo puesto...»

Durant el día no ha parat de ploure, ni d'allar-

—¿Y de què es aquest paquet?
—De magnesia.
—Però, si no n'hem demanat.
—No hi fa res; quan se compra tanta quantitat de lleminadura, la casa regala la purga.

garse la cua; y a la nit sembla un cordó que sitii la casa. Venedors ambulants, hi vénen llenya, vi, xorissos, moixama... Un vehí caritatiu sufraga un parell de focs, un altre dos més... Una *linajuda* senyora que té'l palau al davant hi envia'l criat ab un *bocadillo* y un got de vi pera cada *colero*; els pergamins de la noble dama son refrendats pel *pueblo* ab una ovació. El comissari de policia va a oferir els seus respectes al número 1 de la cua, y li dona una propina. «¿Desde cuando estás ahí?» li diu. «Pus dend'ayer, á esta hora mismita, señor comisario.» «¿Todo el día te has pasado en la verja? ¿Qué oficio es el tuyo?» «*Acerero*, señor comisario.» «¿*Acerero*?» «Sí, señor; paseo por las aceras de la villa, y pido, y recojo colillas, y presto cuantos servicios requiere de mí el público y yo de él.» «Y estás al tanto por si cae algún reloj ó monedero...» «Eso no, señor comisario; yo soy honrado.» «Vamos, pues, un poco más y ya llega la hora.» Y el comissari's retira, sent obecte d'una ovació.

Una hora abans del sorteig comensen les negociacions *cueres*, y el senyor Procopio, que cada any presència el sorteig y vol estar be, compra'l pri-

mer lloch per quatre duros; després, altres paguen els restants a tres, a dos, y els darrers se cotisen a poques pessetes.

La Porta del Sol y els carrers d'Alcalá y Sevilla son un formigueig. Els corresponsals s'han possessionat d'un cafè, y a la porta, ciclistes y peatons se entrenen pera corre'l *Gordo*. Els transparents dels diaris estan preparats ab tots els premis majors: sols uns espays blanchs esperen el número y la població afortunats. Surt un premi de cent mil: espectació; el *pueblo soberano* guarda un silenci absolut; el premi ha caigut a Barcelona, uns rumors de protesta s'alsen d'aquella multitud ciutadana; se sent una veu que diu: «¡Ni que mandase Maura!» El xisto es celebrat, la protesta deriva en xirigota. Un altre premi cau a Valencia; un altre a Tarragona; un a Madrid, aplausos; el segon premi a Madrid, més aplausos; per fi, el *Gordo*, «también nuestro», l'alegría es delirant, l'ovació es estruendosa, el poble no vol que'ls tranvies circulin, la

polícia montada té de donar una carga pera obrir pas al sequici reyal que ve dels *Jerónimos*, ahont s'hi han celebrat els funerals pera'l rey de Bèlgica; la multitud protesta y xiula a la policia, però la presencia dels batidors de la escolta reyal fa guardar compostura, y quan passa la carrossa de gala la multitud se descobreix, y els aplausos al *Gordo* se reproduen. El rey somriu: el seu poble està content.

«El billete premiado ha ido á parar al Brasil.» «¿Al Brasil?» La nova circula pels grupus; de moment la gent no sab com pendresho, però segueix l'alegría; aixís com aixís, encara que fos a Madrid no era'l seu...

«Un quince de Valdepeñas; hay que celebrar el gordo y las Navidades. Hoy la fiesta del *Gordo*, mañana el Santo de la reina, pasado la Nochebuena, y al otro, Navidad, y al otro, domingo; ¡ande el movimiento!...»

SIPI

Uns dies de lilit.—«La eterna qüestió».—«La cort de Lluís XIV».—Un honorable escapat de galeres convertit en Sherlock Holmes.—Elstràngols que descobreix y el premi que n'hi donen, ab altres coses que veurà qui llegeixi.

La setmana passada vaig permètem la francesilla de fer uns dies de lilit. Y això'm va privar de dirlos que «La eterna qüestió» es una comedieta en un acte, feta pel jove Artís y Balaguer y estrenada a Romea, Lo notable d'aquella obreta es que, ab tot y estar be, resulta correctament escrita, luxe que no's permeten pas tots els autors. El jove Artís, donchs, es un minyó que, dintre'l genre mariyaudsch modernisat, pot fer coses ben alxerides. Y la prova es que n'ha fetes. Y per lo que toca a «La eterna qüestió», els actors de Romea li han ajudat ab veritable acert.

Aquesta setmana'ns han donat «La cort de Lluís XIV», que es una obra den Sardou, de la que'n porta tot el tràngol un presidari de bé. Y qui diu presidari, diu escapat de galeres.

Ja veurèu com va anar: En Giménez, que venia a ser un capellà honorari, escribia una carta en la que deya no sé què de càn Capdevila. El vent va endursen la carta, lo policia va aprofitar el vent y en Giménez va anar a galeres, de les que va fugir ab en Vives. Però a n'en Vives el varen matar uns pagedos, expressament pera fer que digués a n'en Giménez que la Sennys tenia fàbrica de matzines y una herencia, «que ja se la podien partir». Y ja tenim a n'en Giménez anant a trobar a la policia que en Capdevila té a sòu. Y la policia, en vista de que en Giménez té ben demostrat que no hi hà Sherlock Holmes com ell, me'l lloga desseguida.

Lo primer que fa en Giménez es anar a trobar a la Sennys y enterarse d'una pila de coses que esgarriren y d'una missa negra que fa fredat, a la que assisteix, ab la cara tapada —només la cara— la Emilia Baró (Això de la missa, no's veu, com poden suposar.) Després ve una festa a càn Capdevila, y la Antonia Baró posa uns *polvos* de la Mare Celestina a una tassa de tila que serveix la Santaularia a una

L'ENCARIMENT DE LA FUSTA

—Creu que si no anés tan cara la fusta, te clavaria un fart de llenya...

dama de la concurrencia. Y ¡ay què tinch! ¡ay què tinch! la dama es enmatzinada y la Santaularia —¡pobretal!— inculpada del enmatzinament. Per lo qual en Vehil, que s'hi volia casar, li gira la esquena.

Però en Giménez, que no vol rahons a la companyia, segueix en els seus tretze de descobrirho tot, calgui qui calgui. Y al final, ajudat per en Guitart, y després de molts tràngols que podràn veure si van a Romea, tot s'arranja y triomfa la virtut, y en Capdevila dona un *destinet* a n'en Giménez per la paga d'haver fet de Sherlock Holmes.

En Gual, per la seva banda, ajuda al tràngol general fent vestir a tothom de *conde* y encarregant als escenògrafs Brunet y Pous y Giménez uns *pelacios* d'allò més alxerits. Y en Giménez, per dintre d'aquells *pelacios*, fa bellugar la companyia ab aquell acert de les grans ocasions. Per tot lo qual crech que la obra *durará en los carteles de Romea*. Y qui no ho vulgui creure, que ho vagi a veure.

VIROLET

LA PUJA DEL COTÓ

El metge.—S'haurà de posar cotó fluix a l'orella.

El pacient.—¡Ay, senyor doctor! Aquets remeys tan cars, els pobres no'ls podem fer.

La dactilografia està a l'ordre del dia, amenant seriosament els interessos dels fabricants de plomes y els dels governs y tot.

Perque ara, además d'estalviar plomes, estalviarem segells de correu, perque acaba d'inventarse un sistema de tele-dactilografia pel qual vostès podran teclejar desde casa, quedant marcades les lletres a casa del amic o amiga a qui s'escriu.

La economia es manifesta. Ja no caldràn segells, si be serà precis gastarse uns quants milers de pessetes pera adquirir l'aparell, sense comptar els gastos d'abonament a la Central de Tele-dactilògrafs, pera les comunicacions.

Ja ho hem dit: una economia manifesta.

A B motiu de la mort del rey Leopold II, se'n contén de tota mena.

Una de tantes es la de que a París hi hà un bon senyor que s'assembla tant al difunt Rey com una gota d'aigua a una altra gota d'aigua.

En un dels freqüents viatges que'l rey dels belgues feya a París, el seu semblant el deturà en el moment que anava a entrar en una botiga.

El rey, sorprès al trobarse devant d'un altre ell, se deturà sobtat, mentres l'altre li engaltava aquesta sortida:

—Perdoni S. M. si m'atreveixo a importunarlo, però be pot pendre paciència si té en compte les moltes vegades que jo'm veig importunat per gent que'm prenen per V. M.

Y saludantlo molt finament s'allunyà, deixant a Leopold ab un pam... de barbes.

Un gripau no es una bestiola allò que se'n diu que's fassi estimar. No es per ofendre a la classe, però tenen més de fastigós que d'enamorador.

Això que jo penso en aquets moments, en la intimitat del meu Jo, ho van pensar també en la intimitat dels seus Ells, un quidam y una quidama de la ville lumière.

Y varen acordar explotar el terror del gripau.

El quidam y la seva companyia, elegantment vestits, se n'anaven a passeig y a compres. Entraven, preferentment, en una joyeria. Se feyen mostrar, preferentment, brillants de

gran valor, y quan en el taulell ja n'hi havia prous pera triar, el quidam deixava cautelosa-ment al damunt del taulell un gripau viu, el qual se posava a caminar com si's trobés a casa.

El venedor, sobretot si era venedora, fugia despavorida. La compradora, xisclant com un mal esperit, se'n aprofitava plantant grapada al brillants. El quidam fent grans demostracions d'escrúpul a la vista de la inmonda bestiola, se n'anava a corre-cuita...

Y el botiguer tenia un gripau de més y uns quants brillants de menys.

Ja no'ns queda res! Fins ara la fama d'oradors ens ha permès sortir en les converses internacionals de cafeti. De la gent de per aquí, els estrangers ne diuen tot lo que pugui fer riure, però, això sí, oradors ne som y ens ho reconeixen.

Ils sont des imbéciles, mais ils parlent bien et long.

Donchs ara ni aquesta bona anomenada'ns quedarà.

No fa gaire temps que un diputat americà va parlar set hores seguides; després va venir a batre'l record un altre diputat txech, qui parlà durant dotze hores. Y ara acabo d'enterarme de que un altre diputat, txech també, ha parlat 13 hores seguides.

Se ven que'ls txechs tenen la llengua àgil.

Sí, ja ho diem nosaltres, quan parlem d'un xerraire: ¡Txech, quetechxech!

¡Ah! y permetinnos els txechs que'ls planyem. Aquí ho sabem molt be lo que costa tenir bons oradors.

El sabotage pot tenir efectes contraproducts.

Els tramoyistes d'un teatre de Berlín varen demanar al director un augment en el seu jornal. El director va dir que no, que no podia, y lo cert era que'l seu teatre no era allò que's diu un ou de plè.

Els tramoyistes, desairats, varen acordar el sabotage, y a la funció de la nit, en un cambi de decorat, l'un va posar un hastidor de bosch, mentres l'altre hi posava decoració de saló, el de més enllà murs de presó, etc., etc.

El públich, extranyat, va prorrompre en crits y protestes, arribant l'escàndol a un grau màxim quan els tramoyistes varen sortir a l'escena declarant que repetirien el sabotage fins que'l director els atengués en ses reclamacions.

Resultat: que l'endemà'l teatre's va omplir de públich, desitjós de contemplar la barreja de jardí, bosch, saló, presó, etc.

Ab lo qual l'empresari va fer un bon negoci y els tramoyistes un bon servey al seu director.

Taula de moltó y bou executada en ferro, segons projecte del arquitecte D. Eduart Maria Valcells, al mercat de Sant Antoni,

(Fot. de Branguli.)

MOSSEGADES

Ens hi perdem.

Un dia l'Alomar escriu Déu ab lletra petita, y parla del dogma religiós com d'un mite, y de la religió catòlica com d'una de tantes preocupacions d'aquesta misera humanitat.

Y ara, ens surt *El Poble*, ab un article de fons plè d'indignació perquè'ls catòlics prenen als del diari anti-ultramontà per irreligiosos. Y diu:

«Sembla que ningú tingui sentiments religiosos, ni cregui en Déu (ab majúscula, ¡eh!), ni quasi se sigui bona persona...»

Això està ben dit, vaja. Sempre es respectable el penediment y la contrició, però, amichs meus: ¿sems o no sems? Així quedarèu be ab la família, però ¡que n'atraurèu pochs de lerrouxistes!

El governador no ha assistit ni's proposa assistir, a les sessions del Congrés de 1.ª Ensenyansa perquè.. no coneix a molts dels organitzadors del Congrés.

Està be y ho tindrem present. Ara, quan algú vulgui organitzar un Congrés, o haurà de ferse conèixer del senyor Suárez, o be demanar la llista dels seus coneguts pera ferlos de la comissió organitzadora.

El Poble Catalá, enfadat ab els desacorts haguts en la sessió preparatoria del Congrés de 1.ª Ensenyansa, exclama: «Ho repetim: la ciencia es la ciencia y no ha d'esser res més que la ciencia.»

Es lo que diu el senyor Ignasi de «Gent d'ara», del nostre malaguanyat Coca: Un pare... sempre es un pare, y no es res més que un pare.

El nostre alcalde va tenir un bon geste. Això dels gestes es cosa que ha d'anar depressa, o sinó un hom corre'l perill de quedarse ab una positura incòmoda, convertintse el bon geste en *tableau vivant*. Una actitud digna es pera molta gent difícil de conservar, y una d'airosa, més encara.

Que ho digui, sinó, la deixepia de la Pauleta Pamies del «Hip, hip».

Y a n'en Collaso li ha passat quelcom de semblant a la tal deixepia. El gest airós s'ha convertit en una tercerilla.

Barcelona'n riu.

El Ministre d'Hisenda, preocupantse sempre de la felicitat econòmica del país, ha pres una resolució enèrgica.

A saber:

Queda prohibit l'ús d'aquells briquets de níquel ab els que, per medi de benzina, podíen encendre's còmodament el cigarro.

A cop d'ull la ventatja no sembla molt important, però ho es, amichs meus; ho es molt.

Ademés d'afavorir l'Estat, que, pobret, be prou ho necessita, té la ventatja d'evitar molts sensibles accidents: el del foch per exemple. Els mistos del Estat no ofereixen perill, perquè ja podeu rascar, ja, que per cada misto que s'encengui n'hi haurà cinquanta que faràn figa.

Y, ademés: ¿volen res més bonich y barato? Per cinch cèntims els donen una capsa y el divertiment d'un castell de fochs artificials. S'encèn un misto: ¡Puf! pflà, pflà, pflà... ¡Vacila y muere!

Tot plegat cinch cèntims.

En lo que no estem d'acort es en el concepte pel qual se prohibeix la venda d'encenedors, segons se diu en el decret corresponent.

«Considerando que los aparatos llamados encendedores son similares a los fósforos...»

¿Una cosa que crema, similar a un altra perfectament incombustible?

Ja ho diu la dita: «Miente más que *La Gaceta*».

Els prohoms del republicanisme català's varen reunir al Centre de la Plassa del Teatre pera tractar de la constitució del Partit republicà únic.

Entre'ls senyors que formen la comissió no hem sapigut veure'l cap nom dels del C. N. R.

Lo qual ens fa suposar que també ells volen fer el partit únic.

No'ns podem queixar. Dos partits, o tres o quatre, únics ben únics, demostraran la cohesió republicana.

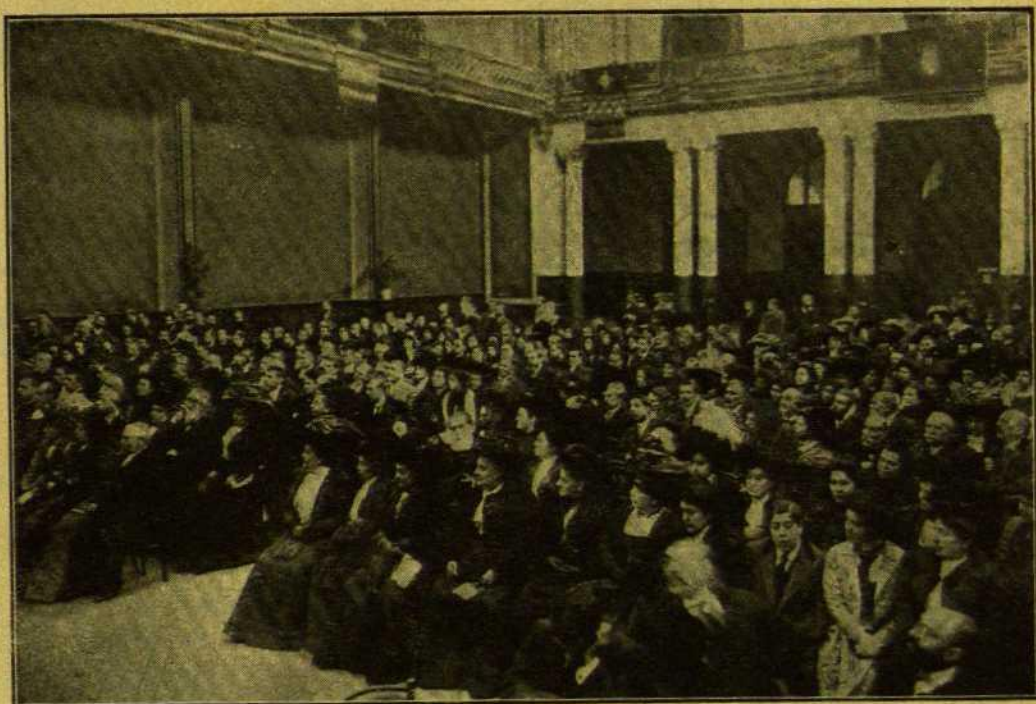
Com més y més únics, millor. Per la República, per la Llibertat, Salut.

Els Perez Galdós ha tornat a fer declaracions. Ja les anyoràvem.

Entre altres coses, tan poch interessants com vulgaríssimes, ha dit que «el pueblo español desea tomar otra postura».

Ja sé quina: s'hi ageurà de l'altra banda.

EL CONGRÉS DE PRIMERA ENSENYANSA

Una sessió

(Fot. de Brangulí.)

Un actiu redactor d'*El Poble diu*, en el seu balanç setmanal, pariant dels perseguits per la justícia ab motiu dels dies de revolta de Juliol:

«En els recons llòbrega de les presons catalanes encara gemeguen molts homes dolorosos. Podien haver sigut hèroes creadors d'una nova patria aquests que ara son vulgars sediciosos.»

Sí, home; de la mateixa manera que l'aludit redactor hauria pogut ésser arquebisbe de Tarragona, per exemple.

Però això no vol dir de cap manera, que vinguem obligats ara a besarli l'anell.

Hem rebut de la antiga casa de màquines de cusir, Santa Susagna, trenta *vols* de pa, ab que va voler commemorar la inauguració del nou establiment que ha instalat al carrer del Carme, núm. 40.

Els *vols* esmentats els vàrem distribuir ab tota conciencia entre persones realment necessitades, que entre caixa-lada y caixa-lada, expressarien, segurament, el seu desitg de que a la nova botiga hagin de donar números als compradors pera que no hi hagin trepitjades a la entrada.

En cambi, els nostres pobres, poch o rès hauràn d'agrair al Ajuntament, que enguany, tal com va passar per les festes de la Mercè, s'ha descuidat d'enviarnos *vols* triplicats de la seva emissió, com solia fer cada any.

Y ja que'ls nostres necessitats no han pogut mossegar, mosseguem nosaltres.

A n'el nostre solt, concís y respectuós per en Febrer y Sistachs, donant compte de la sentència absolutoria recaiguda en la causa que, per injuríes, va seguirnos l'es-

mentat senyor, contesta'l querellant publicant la esmentada sentència en alguns diaris de la capital, ab lo qual no fa més que confirmar el ridícul en que va posarse al empararnos, tota vegada que'l tribunal ha reconegut no haverhi tals injuríes en el solt pel qual l'advocat den Febrer ens demanava quatre anys, un mes y vinetinch dies de desterro y multa de 1.375 ptes., més les costes, y per lo que respecta a l'altra mossegada, ha fallat no serne responsable el processat, contra lo que l'advocat den Febrer jurava y perjurava.

¿Y pera fer un paper tan lluit, en Febrer s'ha gastat el remat de pessetes que representa la publicació de la sentència?

Vaja, que li tornem la bona fama, perque la opinió que d'ell teníem era la de que tenia'l puny més estret que un fideu dels fins.

El Poble Català ens dedica un solt, ab referencia al nostre número anterior, manifestant que, tal com havia presumit, la nostra campanya contra la esquerra va de baixa.

A les rahons que exposàvem en el nostre article dedicat al confrare, justificant la nostra conducta, al *Poble* no se li ha acudit contestar més que això.

Després de tot, es natural, perque hi han coses dificultoses de replicar, ¿oy, companys?

DIURN que'l dia del Sant del rey volen colocar l'estatua d'Alfons XII al monument que fa anys està empantanejat al Retiro de Madrid, presidint el gran estanque.

Sembla mentida que a Espanya, una terra ahont cada quisque té'l seu monument, àduch en vida, D. Alfons XII, el Pacificador, no l'hagi pogut tenir encara a pesar de les

EL CONGRÉS DE PRIMERA ENSENYANSA—EL DINAR DELS MESTRES

—Senyors, demano que'ns declarem en sessió permanent.

Juntes d'altura que ho han tingut al seu càrrech; però més extrany es encara que en tants anys com fa que's va començar el monument no s'hagin trobat diners pera pagar als esculptors, picapedrers, fundidors y altres artistes y industrials que hi han treballat.

La democràcia del president de la Junta, Sr. Canalejas, es aquesta: colocar l'estatua eqüestre ab gran solemnitat y ab assistència del fill del monumentat y del element oficial, y els que van fer la feina que s'esperin, que ara'ls diners se necessiten pera guarir l'emplantament del monument y ferhi tribunes, y pera que la flota de vaporets y bots del estanque, en orden de combate, dispari salves pera amenitzar la festa.

Tor li surt malament a Don Segis. En les darreres eleccions de regidors se va fer un tip de trescar pera treure majoria en l'Ajuntament de Madrid.

El President va respirar al veure l'èxit obtingut. L'èxit havia consistit en treure un regidor més que'ls republicans.

Però a mitg respir, al senyor Largacha, lliberal, li agafen aficions republicanes, y ab la mateixa senzillesa que nosaltres ens mudem de camisa, ell que sí, que's fa republicà, deixant als ministerials en minoria y donant la majoria als republicans.

¡Pobre don Segis! Entre la *hostilitat implacable* y les rebequeries dels de casa, no'l deixen viure.

¡Y després el criticarem si ve la crisi!

El govern radical-socialista de la República Francesa ha expulsat a una colla d'anarquistes que no havien comès cap atentat ni fet cap revolució.

Aquets desterrats han entrat a Espanya, la terrible, la retardatària, la inquisidora.

Ara serà qüestió de fundar un Comitè pera la defensa de les víctimes de la repressió francesa...

Però treyemnosho del cap. Aquí no'n sabem de fer coses aixís. Els nostres diaris no saben *inflar* prou encara.

Ens falta *chic*, ¿n'est-ce pas?

El nou quefe de policia es un home d'iniciatives.

Gracies a Deu que al últim tindrem qui's preocupi de la nostra seguretat.

Nosaltres no regatejem elogis a qui'ls mereix, y el nou quefe ho mereix tot.

Figúrinse que la primera providencia que ha pres ha sigut la de traslladar el seu despaig, del según pis, ahont el tenia, al primer pis.

¡Molt bé! Justament, y no es per alabarme, jo havia tingut la mateixa idea. Servidor viu a dalt de tot, y, crèguinme: ja fa temps que tinch ganes de baixar al principal, y ja ho hauria fet si no fos tan car.

Heus aquí el per què de les meves simpaties pel senyor Millàn.

Coincidim en gustos

M. Brousse, diputat francès, va interpelar al govern del seu país, en plé Congrès, preguntant quines mides pensava pendre pera fer indemnisar als súbdits francesos de Barcelona perjudicats pels sucesos de Juliol.

¡Muy bien, clavell! Espanya vol castigar als culpables: ¡A bas l'Espagne! Espanya reserva'ls bens d'un condemnat: ¡A bas l'Espagne!

Però al enterarse de que aquets diners son pera indemnisar als perjudicats, aleshores sí, desseguida a pidolar.

Però, *messieurs*: ¿no haviem quedat en que aquí no hi havia més víctimes ni més perjudicats que'ls pobrissons incendiàries?

LA PROHIBICIÓ DE LES MÀQUINES D'ENCENDRE

—Y ¿per què les han privades?
—Oh, conto que perque encenfen.

SEMPRE n'hi ha hagut d'homes puntosos sacrificats per sostenir la paraula. A Viladecans, una vegada, diu que un home no va pahir el conill que havia promès menjar-se sense pelar. La historia està plena de fets de tossuderia, quals conseqüències s'han pagat ab diners o la

vida, mena de robo de cosa propia que'ls tribunals deixen castigat ab les resultants de cada cas.

En Lohengrin va ser víctima d'un d'aquestos testarrudaments. Quan va arribar a port ab aquella mena d'automòvil ja podia pensar que, tart o d'hora, la dòna li preguntaria com ho feya anar allò, y d'ahont procedia tot sol y sense maleta. Si volia guardar el secret, la cosa hauria estat arreglada inventant el nom del poble, carrer y pis, y en quant al misteri del vehicul, podia alegar que la marxa miraculosa era deguda a haver-se deixat anar riu avall; però ell volgué esser puntós y passar per serio.

«No'm preguntis may qui soch», va fer, el pastanaga; com si això pogués ser entre elles... Y el moment no's va fer esperar: encara els convidats al casament eren asseguts a taula que la núvia ja preguntava per la familia del marit, per la seva cèdula, y si tots plegats eren gent que tiressin pilota a l'olla.

Ja saben lo que'n va esdevenir: separació de còssos primer, y guillada forcosa després den Lohengrin per aguantar el punt.

Encara que he dit que les petites causes poden

portar flagells, jo, en aquet cas concret, penso que'l divorci entre en Lohengrin y Elsa podia ben esser premeditat.

Ella s'havia de casar ab el primer que la lliurés, fos dret o geperut; per agraïment devia consentirhi; però, ab trassa, també després desbaratarho si l'home no li agradava.

A l'arribada del cavaller, el manto blau, el barret de plata, el vestit de piqué y els rissos li donaven un caràcter d'hijo de Maria molt acomodad al gust de la classe mitja; però després, a l'hora del casori, presentat sobtadament ab aquells estalvis al cap, mantell de cartró folrat de seda y brusa interior de creixensa, igual que un rey de cartes barato, per forsa la romàntica dama havia de trobarlo poch fi y gens a propòsit pel seu bras.

Velshiaquí com a la noya, llavors, podia venirli que ni pintat el pretext: ¿Còm te dius? ¿D'ahont vens? ¿Qui't va arreglar la cistella y l'ànech pera anar pel món? ¿Quin sastre't va fer la roba?

En Palet en el «Lohengrin»

En Lohengrin se va enfadar; en nom den Palet va retreure lo pactat del silenci respecte a la procedencia de familia; ara prim, ara gruixut, cantant fort o be piano, ab paraula convincent recitò lo que Elsa ja esperava, tal vegada per conveniencia, y ¡tururut! volent mantenir la paraula, l'home va fer el paquet de nou y cap al riu les vènen.

Però això no son més que fantasies: en Wagner ja ho sabia qui era en Lohengrin y l'Elsa; en Palet y la Gagliardi ho han sapigut ara, ab motiu de la vinguda den Beidler, perque es parent d'aquell y els ho ha explicat ab el bastó a la mà; mes molta gent del Liceu, encara's pensa que'l Lohengrin es en Battistini, y no'l poden soportar més que vestit a l'italiana.

Jo també tinch el meu punt, y prometo anar a dir Deu-lo-guait al actual Lohengrin mentres tingui vida y salut. No crech que me'n resulti mal, ni que de la meua paraula n'hagi de venir conflicte: tot lo més ho serà pera la Miquela, que cada vegada que'l fan ha d'obrirme la porta del carrer a les dues de la matinada.

XIM-XIM

FANTASIES

D'ACTUALITAT

Judici del any

D'enterà als seus lectors sentint l'afany,
nostre ¡CU-CUT! interviewà al nou any
al punt que's presentava
y ab els anys anteriors s'arreglerava.

—¿Quines noves porteu,
oh simpàtic y jove Noucentsdèu?—
Y va respondre l'any sortit del ou:
—Les mateixes que duya en Noucentsnou.
—¿Les mateixes, dièu?

—Si fa o no fa,
car sofrirem degracies sens parà.
Tindrem un mal govern.

—Ja ho presumia.
—Celebrarem congressos per tot dia

als concorrents de casa la ciutat.

—Y de teatres ¿què?

—Per tots cantons,
neixeràn a grapats les traduccions
de drames y comedies
y sainets y entremesos y tragedies
originals del txech,

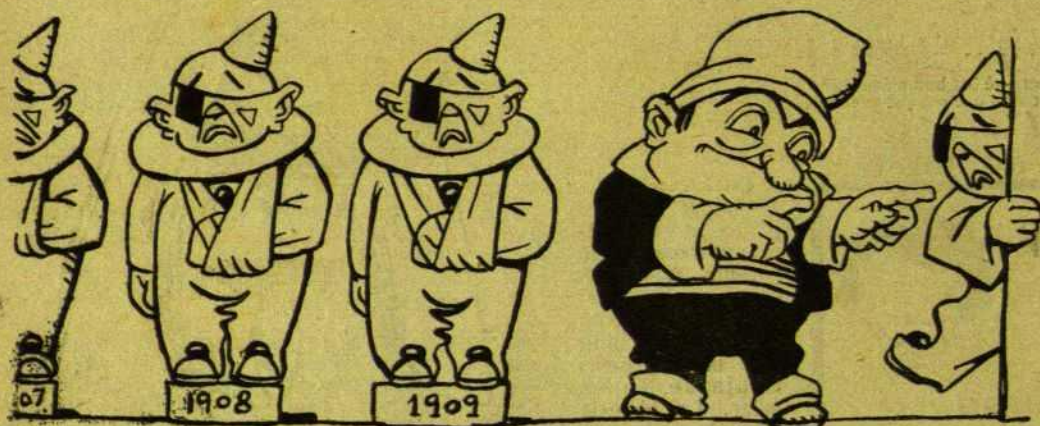
del alemany, del xino y del noruech,
y posades de dret al català
del italià, el francès... ¡o el castellà!

—Donchs diguèn que aquest any serà un desastre.

—Es que du la influència d'un mal astre
que'l farà estar de pega.

—Aixís, deu esse'l Sol.

—El Sol... y Ortega,
el gran disculpador de tots els mals
que'ns porten els monàrquichs-liberals.
De la conjunció d'ell ab aquell noble

hont discursen alguns senyors
només per fer la guitza als redactors
de la premsa diària;
el gran García Faria,
que en qüestió d'interessos no pert ripi,
reclamarà del nostre Municipi
aquella quantitat

per no sé quins serveys que a la ciutat
sigles passats va fer.

—¿Y's diu si cobrarà?

—Podria ser.

En quant a la política, la esquerra
contra la Lliga atiarà la guerra,
y's farà una campanya d'opinió
per matar moralment a n'en Cambó,
perque es insoporable y depressiu
que, sent tant jove, tingui el cap tan viu;
en Moret seguirà fent de panell
y els prohoms del partit faràn com ell;
el gran Valentí y Camp, cada dijous
dirà a cala ciutat cent termes nous,
y en Pinilla, humilment, l'admirarà
perque no l'entendrà;
y entre ells y els seus companys de Consistori
armaràn tot sovint cada desori
que farà feredat

que senador va ferlo pel seu poble,
ne podrien veni uns adveniments
que no'ns deixessin pas massa contents.

—Donchs, si es cert y segur lo que'm conteu,
apreciat Noucentsdèu,
serà la nostra vida
cosa molt regalada y divertida.

—Conto que sí... Mes, perdonèu...

—¿Què hi hà?

—Que aviat en funcions tindrè d'entrà —

Y el menut Noucentsdèu s'escapa, astut,
del davant del ¡CU-CUT!
per posarse'l vestit de compliment
ab que's presentarà davant la gent.
Es el vestit que solen dur, ja fa anys,
sos anteriors companys:
no es clown, ni putxinel·li, ni Pierrot,
però es, a fi de comptes, un ninot.

AQUELL

Mirinsel quin goig que fa'l CALENDARI ¡CU-CUT!

pera

1910

Preu: 1 pesseta

ENCARA'N QUEDEN

Píndoles anti-clerótiques "Casadesús" 15 ANYS D'EXIT 55! Clorosis, pobres: de sanch, desarreglos periódichs. 2 pessetes ca. en centres d'especialitats y en la Antiga Farmacia Casadesús del Doctor GUIXART. — Arch del Teatre, 21. Barcelo.

TALISMÁN DE FELICIDAD

SORTIJA MISTERIOSA

que fortalece, por su radio-actividad
odo-electrolde el dinamismo humano
Descubrimiento científico; Centro atractivo; Potencia magnética
Consiguese todo por el instinto personal:

FORTUNA, SALUD, FELICIDAD

Todo aquel que desea gozar de feliz porvenir debe poseer la Sortija misteriosa y científica "OMNIPOTENTE" última creación de los estudios magnéticos y hipnóticos, la cual da matemáticamente

LA POTENCIA PERSONAL QUE HACE ACERTAR EN TODO

Buen éxito asegurado, sorprendente pero natural.

Señoras, todos vuestros anhelos quedarán satisfechos y vuestros anhelos realizados;
Señores, vuestros más ambiciosos deseos, los conseguiréis más allá de vuestras esperanzas,

SUERTE, AMOR, DICHA

GRATIS el elegante librito que indica el modo de adquirir la Sutil Potencia;
pidase al Sr. **Profesor d'ARIANYS**, 114, Villa de las Violetas
TOULOUSE, Francia.

Franquear las cartas con 0.25 centimos ó emplear una tarjeta postal de 0.10 centimos.

EMULSION NADAL Cap altra conté 80 per 100 oli baca-
llà 1.ª tot assimilable. Reconstituent.
Oli sols indisposa y pert per vies intestinals.—Carrer Valencia, 224.

Mal de cap

Se cura en dos minuts sense antipiri-
na prenent Jaquecurine Golobart
1 pta. capsas. Demanis a totes les far-
macies y Rambla de les Flors, 4.

Postals de moltes menes

LLIBRERIA BAGUÑA

Cardenal Casañas, 4-BARCELONA

Emulsió Vergès

Millor que les estrangeres.

DIABETES

SE CURA AB L'ELIXIR DEL
Dr SASTRE Y MARQUÉS

Hospital 108.—Barcelona

GRAN ÈXIT

Ha sortit el 2.º volum

DE

**LES RONDALLES
CATALANES**

IL·LUSTRADES PER

En JOAN VILA

DE VENDA EN TOTES LES LLIBRERIES

Y EN LA DE

BAGUÑA

Cardenal Casañas, 4-BARCELONA

Preu 2 pessetes

LLISSONS de dibuix elemental a
cán Junceda, Mallorca, 259, 2.ºn, 1.ª

¿Les millors bicicletes? "SANROMA" Balma, 82
BARCELONA

MIQUEL HORTA

FABRICA DE LLIBRES BATLLATS Y TREBALLS DE IMPREMTA
Se fan tota mena de treballs comercials a bons preus
Baixada de Cervantes, núm. 3 (prop de Telefons). — BARCELONA

Hospital, 126

XACOLATA PADROSA

Carrer Sta. Agna, 35

LA PRESA DE POSSESSIÓ DEL NOU AJUNTAMENT

— Me sembla que portarà cua aquest Ajuntament, D. Joan.
— Per ara ja'n porta, D. Jaume; guaiten la que fan els que esperen empleus.

